

Matalapalkka- alat ja maahanmuutto

Matalapalkkaisten toimialojen
kansallinen merkitys ja maahanmuuton rooli alojen
työvoiman saatavuuden näkökulmasta

Rasmus Aro

Tiivistelmä marraskuussa 2025 julkaistusta raportista

**tulevaisuuden
tekijät**

MDI

Part of FCG.

Sisällys

1. Johdanto	3
2. Eläköitymispaine ja työvoiman tarve matalapalkka-aloilla.....	4
3. Maahanmuuttajat ja matalapalkka-alat.....	5
4. Johtopäätökset	7

Selvitys käsittelee Suomen matalapalkka-alojen – kuten vähittäiskaupan, majoitus- ja ravitsemistoiminnan sekä kiinteistön- ja maisemanhoidon – kansantaloudellista merkitystä ja maahanmuuton roolia niiden työvoiman saatavuudessa. Vaikka matalapalkka-alat työllistävät suhteellisesti vain pienen osan Suomen työvoimasta, niiden merkitys yrityskannalle ja kansantaloudelle on tätä huomattavasti suurempi.

Alat ovat rakenteellisesti riippuvaisia nuoresta työvoimasta, minkä vuoksi laskeva syntyvyys ja lähestyvä eläköitymisaalto uhkaavat kaventaa niiden työvoiman tarjontaa merkittävästi tulevana vuosikymmeninä. Maahanmuuttajataustaisilla henkilöillä on jo nyt korostunut rooli näiden alojen työntekijöinä, ja ilman maahanmuuton kasvattavaa vaikutusta alan työllinen työvoima vähenisi selvästi.

Selvityksen mukaan viime vuosikymmenen kaltaisen maahanmuuton jatkuminen riittäisi pitkälti ylläpitämään alan työvoiman saatavuutta lähitulevaisuudessa, mutta tämä edellyttäisi aktiivisia panostuksia työperäisen maahanmuuton houkutteluun erityisesti alueilla, joilla väestönkehitys on heikointa ja eläköityminen voimakkainta.

Tämä tiivistelmädokumentti perustuu laajempaan Suomen tulevaisuuden tekijät -hankkeen kumppanitoimijoille tehtyyn raporttiin, joka julkaistiin marraskuussa 2025.

1. Johdanto

Julkisessa maahanmuuttoon liittyvässä keskustelussa nousee kohtuullisen usein esille maahanmuuton ja matalapalkka-alojen suhde. Matalapalkka-alat ovatkin tärkeä maahanmuuttajien työllistäjiä, mutta samalla nämä alat ovat myös tärkeä osa Suomen kansantalouden kokonaisuutta ja kietoutuvat osaksi myös muita korkeammin palkattuja aloja mm. myytyjen palveluiden kautta.

Selvityksessä eri aloja tarkastellaan toimialaluokituksen (TOL 2008) perusteella¹. Toimialaluokitus on Tilastokeskuksen ylläpitämä taloudellista toimintaa kuvaava viisiportainen hierarkkinen luokitus. Tässä selvityksessä hyödynnetään tarkimmillaan luokituksen kaksinumerotasoa. Matalapalkka-alojen tarkastelu perustuu toimialaluokitukseen, sillä kyseinen luokitus mahdollistaa suhteellisen toimivasti työssäkäynnin, taloudellisten vaikutusten ja maahanmuuton tarkastelun, toisin kuin esimerkiksi tarkemmin ammatteja kuvaava ammattiluokitus (AML 2010).

Matalapalkka-aloilla ei ole yksiselitteistä määritelmää, jonka voisi suoraan sitoa toimialatason tietoihin. Tässä selvityksessä matalapalkka-alojen määrittely on tehty Tilastokeskuksen palkkarakennetilastojen perusteella². Selvityksessä puhutaankin matalapalkka-aloista, sillä nämä alat on määritelty aloiksi, joissa palkat ovat faktisesti matalia.

Tässä selvityksessä matalapalkka-aloiksi määritettiin toimialat (kaksinumerotasolla), joissa mediaanipalkka oli alle 85 prosenttia kokonaiskeskipalkasta. Näillä aloilla vähintään puolet työllisistä tienaa normalisoituna alle 2 550 euroa kuukaudessa täysin työtunnein. Normalisoitu kuukausipalkka on laskettu tuntiperustaisesta kokonaispalkasta, eli sisältää kaikki lisät, bonukset ym. Matalapalkka-alan määritetyn kriteerit täyttivät seuraavat alat:

- 47 Vähittäiskauppa (pl. moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien kauppa)
- 53 Posti- ja kuriiritoiminta
- 55 Majoitus
- 56 Ravitsemistoiminta
- 81 Kiinteistön- ja maisemanhoito
- 93 Urheilutoiminta sekä huvi- ja virkistyspalvelut,
- 96 Muut henkilökohtaiset palvelut

Matala-palkka-alojen rakenne

Seitsemällä matalapalkka-alaksi määritellyllä toimialalla työskenteli vuoden 2023 lopussa noin 365 000 henkilöä. Toimialat kattavat noin 15 prosenttia koko maan työllisestä työvoimasta. Selvästi merkittävin matalapalkkainen yksittäinen toimiala oli vähittäiskauppa, jolla työskenteli noin 37 prosenttia matalapalkka-alojen työllisistä vuoden 2023 lopussa. Ala koostuu erityisesti myymälöissä ym. työskentelevistä henkilöistä. Vähittäiskaupan alan lisäksi kiinteistö- ja maisemahoidon sekä ravitsemustoiminnan merkitys oli suuri: kummallakin alalla työskenteli noin 20 prosenttia matalapalkka-alojen työllisistä. Kiinteistö- ja maisemahoidon toimialalla korostuvat etenkin siivoustyötä tekevät henkilöt. Ravitsemustoiminta koostuu erityisesti ravintolatyöntekijöistä.

¹ Selvityksessä ei ole käytetty vuoden 2025 syksyllä julkaistua uutta toimialaluokitusta (TOL 2025), sillä tällä luokituksella ei ollut vielä selvityksen tekohetkellä saatavilla useimpia tilastotietoja.

² Huomionarvoisesti käytetyt palkkarakenteen tilastot eivät sisällä toimialaa A. Maa-, metsä- ja kalatalous, eikä tätä toimialaa ole huomioitu selvityksessä

Kaikilla aloilla alimman desiilin kokonais(tunti)palkat jäivät alle 14 euroon per tunti, matalimmillaan urheilutoiminnassa alimman desiilin kokonaistuntipalkat jäivät alle 10 euroon. Ylimmän desiilin palkat olivat pääsääntöisesti hieman yli 20 euroa tunnissa, poikkeuksena urheilutoiminta sekä muut henkilökohtaiset palvelut, jossa palkkataso oli ylimmässä desiilissä huomattavasti tätä korkeampi.

Matalapalkka-alojen työllisen työvoiman ikärakenne poikkeaa korkeammin palkatuista aloista: ala on riippuvaisempi nuoresta työllisestä työvoimasta. Noin 30 prosenttia alan työllisistä on alle 30-vuotiaita ja hieman yli puolet alle 40-vuotiaita. Osuus on selvästi korkeammin palkattuja aloja suurempi, erityisesti mediaanipalkan ylittävillä aloilla työlliset painottuvat vahvasti yli 40-vuotiaisiin henkilöihin. Nuorten korostunutta osuutta selittänevät matalapalkka-alojen vähäisemmät koulutusvaatimukset korkeammin palkattuihin aloihin verrattuna.

Matalapalkka-alojen kansallinen merkitys

Määritetyt matalapalkka-alat ovat ”kokoaan suurempia” yrityskannan näkökulmasta. Vaikka matalapalkka-alat työllistävät vain 15 prosenttia Suomen työllisestä työvoimasta, noin kolmasosa (34 prosenttia) Suomen yrityksistä toimii määriteltyjen matalapalkka-alojen seitsemällä sektorilla. Yhteensä näillä sektoreilla toimii 105 000 yritystä.

Alan yrityskannan työllisiä suurempi painoarvo selittyy osin julkisen ja yksityisen sektorin eroilla: matalapalkka-alan toimialoilla on vain vähän julkisen sektorin toimintaa, mikä korostaa alan yksityisen sektorin ja välillisesti yritysten merkitystä alan työllistäjinä. Matalapalkka-alojen yritykset ovat kuitenkin (henkilövuosina mitattuna) suhteellisen pieniä: keskimääräisen yrityksen ”koko” on 2,5 henkilötyövuotta.

Matalapalkka-alan yritysten liikevaihto on huomattava: noin 105 000 yritystä tuottaa 67 miljardin euron liikevaihdon (650 000 euroa per yritys). Yritystä kohden laskettu liikevaihto oli kuitenkin korkeamman palkkatason toimialoja merkityksellisesti hillitympi. Kaikkien yritysten (pl. maa- ja metsätalous) liikevaihdosta 14 prosenttia perustuu matalapalkka-alan yrityksiin. Alan yritysten liikevaihto per tehty henkilötyövuosi oli alan matalista palkoista huolimatta huomattava, noin 201 000 euroa vuodessa. Alan yritysten liikevaihto on myös kasvanut vuosien 2019–2023 aikana noin 10 miljardilla eurolla (muutos liikevaihdossa ei ole inflaatiokorjattu).

Koko kansantalouden arvonlisäyksessä matalapalkka-aloilla tapahtuvalla toiminnalla on merkityksellinen, mutta kokoaan pienempi merkitys (jos koko määritetään alan työllisten tai yritysten määrän perusteella). Matalapalkka-alan toimialat selittävät noin 7,7 prosenttia Suomen koko kansantalouden arvonlisäyksestä (vuonna 2023) ja hieman yli 9 prosenttia yksityisen sektorin arvonlisäyksestä.

2. Eläköitymispaine ja työvoiman tarve matalapalkka-aloilla

Eläköityvien määriä on tarkasteltu MDI:n eläköitymisennusteella. Vaikka matalapalkka-aloilla iäkkään työllisen työvoiman osuus koko työllisestä työvoimasta on keskimääräistä toimialaa matalampi, tästä huolimatta eläköitymispainetta voi pitää alalla merkittävänä, jota osin korostavat keskimääräistä toimialaa nuorempana tapahtuvat eläköitymiset. Yhteensä vuoteen 2040 mennessä matalapalkka-aloilta ennakoitaan eläköityvän noin 140 000 henkilöä, mikä vastaa noin 39 prosenttia alan nykyisestä työllisestä työvoimasta.

Toimialojen ikärakenteen suurten erojen takia myös eläköitymispaine vaihtelee merkittävästi toimialasta riippuen. Määrällisesti suurin eläköitymispaine kohdistuu vähittäiskapan alalle, mutta alan eläköityvien osuus nykyisistä työllisistä on sen sijaan hillitty, sillä huomattava osa alan työllisistä on nuoria. Posti- ja kuriiritoiminnan sekä kiinteistön- ja maisemanhoidon aloilla eläköityvien osuus on sen sijaan korkea, etenkin jälkimmäisellä alalla lähes puolen nykyisestä työllisestä työvoimasta odotetaan eläköityvän vuoteen 2040 mennessä.

Ilman maahanmuuttoa kaikilla matalapalkka-aloilla työllinen työvoima vähensi vuosien 2024–2040 ja etenkin vuosien 2040–2050 aikana, huolimatta alojen keskimääräistä hillitymmästä eläköitymispaineesta. Vuoteen 2040 mennessä alojen työllinen työvoima vähenisi 43 000 henkilöllä ja vuoteen 2050 mennessä 83 000 henkilöllä.

Syy alan työllisen työvoiman mallinnettuun (tasaisen voimakkaaseen) vähenemiseen ilman maahanmuuttoa selittyy etenkin nuorten ja nuorten aikuisten ikäryhmien ennakoidulla kehityksellä. Suomen syntyvyys laski erittäin voimakkaasti 2010- ja 2020-luvuilla, minkä seurauksena nuorten ja nuorten aikuisten määrä alkaa vähenemään nopeasti 2030- ja 2040-luvuilla, etenkin ilman maahanmuuton kasvattavaa vaikutusta. Samalla eläkeikään siirtyy suurehkoja ikäkohortteja. Vuoteen 2040 mennessä ilman maahanmuuttoa 18–29-vuotiaiden määrä vähenee 140 000 henkilöllä ja vuoteen 2050 mennessä 262 000 henkilöllä, lähinnä syntyvyyden voimakkaan laskun takia. Koska suuri osa matalapalkka-aloista on huomattavan riippuvainen juuri nuoresta työvoimasta, nuorten ikäluokkien hyvin voimakas supistuminen heikentää alojen työllisen työvoiman saatavuutta merkittävästi.

Ilman maahanmuuton kasvattavaa vaikutusta matalapalkka-alan työllinen työvoima vähenee kaikissa maakunnissa merkityksellisesti, sillä syntyvyyden laskun nuorten ja nuorten aikuisten ryhmiä supistava vaikutus vaikuttaa jokaisessa Suomen maakunnassa 2030- ja 2040-luvuilla.

3. Maahanmuuttajat ja matalapalkka-alat

Maahanmuuttajataustaisella väestöllä on korostunut merkitys matalapalkka-aloilla. Maahanmuuttotataustaisuutta on tarkasteltu työvoiman kielen perusteella, määrittelemällä vieraskieliset maahanmuuttajataustaisiksi. Tämä mahdollistaa päätoimialojen työvoiman kielirakenteen tarkastelun.

Työvoiman kielirakennetta ei ole mahdollista tarkastella päätoimialoja tarkemmalla kaksinumerotasolla, joten työvoiman rakenteen tarkastelut nojaavat hieman laajennettuihin matalapalkka-aloihin, joissa vähittäiskaupan alaa tarkastellaan tukku- ja vähittäiskaupan toimialan näkökulmasta sekä kiinteistön- ja maisemanhoitoa tarkastellaan koko hallinto- ja tukipalvelutoiminnan näkökulmasta. Lisäksi päätoimialaluokituksessa ei ole mahdollista erotella majoitus- ja ravitsemistoimintaa toisistaan. Posti- ja kuriiripalveluita ei ole mahdollista tarkastella päätoimialaluokituksella, sillä ala on osa huomattavasti laajempaa kuljetus- ja varastointitoimialaa.

Vaikka nämä luokitukset laajentavat hieman matalapalkka-aloja, muodostuu tästä huolimatta vieraskielisten merkityksestä matalapalkka-aloille suhteellisen hyvä kuva. Kotimaisista kieliryhmistä noin 23,5 prosenttia työskentelee näillä matalapalkkaloilla, kun taas vieraskielisten ryhmässä osuus on 37 prosenttia. Alojen merkitys on siis huomionarvoisesti suurempi vieraskielisten ryhmissä. Matalapalkka-alojen työllisestä työvoimasta noin 14,3 prosenttia on taas vieraskielisiä.

Alojen välillä on kuitenkin merkittäviä eroja vieraskielisten osuudessa. Vieraskielisten osuus korostuu voimakkaasti majoitus- ja ravitsemistoiminnassa, jonka työllisestä työvoimasta 26 prosenttia on vieraskielisiä. Myös hallinto- ja tukipalvelutoiminnassa (jonka työllisistä enemmistö työskentelee kiinteistön- ja ympäristöhuollon toimialalla) noin viidesosa on vieraskielisiä. Näillä kahdella alalla vieraskielisten osuus on kaikista toimialoista korkein. Muussa palvelutoiminnassa ja tukku- sekä vähittäiskaupan alalla vieraskielisten osuus on taas matala.

Maahanmuutto ja matalapalkka-alat

Vieraskielisten korostunut osuus matalapalkka-alan työllisistä selittyy osin maahanmuutolla. toteutunutta työperäistä maahanmuuttoa on mahdollista tarkastella Maahanmuuttoviraston työperusteisten oleskelulupien kautta. Koko maassa myönnettiin noin 101 300 työperusteista oleskelulupaa (pl. kausityö) ensimmäistä oleskelulupaa koskeissa hakemuksissa sekä EU-oleskeluoikeuksissa vuosien 2018-2025M08 aikana. Myönnettyjen työperustaisien oleskelulupien määrä oli erityisen suuri vuosina 2021–2023, mutta on laskenut tämän jälkeen.

Palkkarakenteen mukaan tarkasteltuna noin 16 prosenttia myönnettyistä oleskeluluvista myönnettiin matalapalkka-aloille. Lähes puolet (45 prosenttia) työperustaisista oleskeluluvista myönnettiin aloille, joissa mediaanipalkka ylitti kaikkien palkansaajien mediaanipalkan (joskaan maahanmuuttajien palkkataso ei välttämättä tätä ylitä). Loput noin 40 prosenttia oleskeluluvista jakoutuivat 85–100 % mediaanipalkan aloille sekä tuntematon aloille lähes tasan. Ajallisesti matalapalkka-aloille myönnetty työperustaiset oleskeluluvat seurasivat kaikkien alojen trendiä: oleskelulupien määrä kasvoi vuosien 2021–2023 aikana, mutta on tämän jälkeen laskenut merkittävästi.

Lähes kaikki matalapalkka-aloille tulleista 16 300 työperäisestä maahanmuuttajasta olivat työntekijöitä käsittelyperusteen mukaan, merkityksellisenä erona korkeamman palkkatason aloihin, joissa myös asiantuntijoiden sekä eriytysasiantuntijoiden osuus korostui. Yli kaksi kolmasosaa matalapalkka-alojen työperustaisista maahanmuuttajista tuli Suomeen EU- ja ETA-maiden ulkopuolelta.

Työperäisistä matalapalkka-aloille tulleista maahanmuuttajista selvästi eniten oleskelulupia myönnettiin kiinteistön- ja maisemanhoidon toimialalle (42 % kaikista matalapalkka-alan oleskeluluvista). Myös ravitsemistoiminnan (29 %) sekä urheilu ja huvi- virkistyspalveluiden (15 %) aloille myönnettiin merkittävästi työperäisiä oleskelulupia vuosien 2018-2025M08 aikana. Sen sijaan oleskelulupia myönnettiin vain vähän posti- ja kuriiritoiminnan (3 %), vähittäiskaupan (4 %), muihin henkilökohtaisiin palveluihin (4 %) sekä majoituksen (4 %) aloille.

Työvoiman kehitys

2020-luvun kaltainen maahanmuutto riittää ylläpitämään Suomen työikäisen väestön nykytasolla 2040-luvulle asti. 2040-luvulla työikäinen väestö alkaa taas supistumaan maltillisesti. Jos matalapalkka-alojen suosio (alalle työllistyvien osuus ikäryhmästä) säilyy nykytasolla, ei alan työllisen työvoiman määrä juuri eroaisi nykyisestä vuonna 2040. Vuosien 2040–2050 aikana alan työllinen työvoima vähenisi kohtalaisesti, mutta yhä hyvin huomattavasti hillitymmin kuin ilman maahanmuuton kasvattavaa vaikutusta.

Vastaavasti 2020-luvun maahanmuutto riittäisi ylläpitämään työllisen työvoiman tarjonnan vähintään lähes nykytasolla kaikilla yksittäisillä toimialoilla. Vuoteen 2050 mennessä lähinnä majoituksen toimialalla työllinen työvoima vähenisi merkityksellisesti 2020-luvun kaltaisen maahanmuuton

jatkuessa. Toisaalta, jos alan työvoiman tarve kasvaa merkityksellisesti, ei 2020-luvun tasaisen maahanmuuton tuottama kasvu riitä vastaamaan työvoiman tarpeeseen. Joka tapauksessa 2020-luvun tasaisen maahanmuuton jatkuessa kaikilla matalapalkka-aloilla vieraskielisten osuus työllisestä työvoimasta kasvaisi merkittävästi, jopa 15–25 prosenttiyksiköllä vuoteen 2050 mennessä.

Mallinnus kuitenkin olettaa matalapalkka-alojen ”suosion” säilyvän nykyistä vastaavana. Alan haasteena on heikko kilpailukyky suhteessa muihin toimialoihin. Jos kansallisesti syntyy laajempaa pulaa työvoimasta, aloilla, joilla ei ole merkittäviä pätevyysvaatimuksia, voi matalapalkka-alojen olla haastava kilpailla korkeammin palkattujen alojen kanssa samasta työllisestä työvoimasta. Vastaavasti vieraskielisten suuri osuus matalapalkka-alojen työvoimassa on huomionarvoista alojen työllisen työvoiman näkökulmasta: oletettavasti ainakin osalla ala ei vastaa koulutusta tai osaamista, mikä voi ajan myötä lisätä virtaa vieraskielisten ryhmässä matalapalkka-aloilta paremmin palkatuille aloille.

4. Johtopäätökset

Suomen työllisistä hieman yli joka seitsemäs työskentelee aloilla, joiden tuntikohtainen mediaanikokonaispalkka jää alle 85 prosenttiin kaikkien työllisten (tuntikohtaisista) mediaanikokonaispalkasta. Vaikka näiden matalapalkka-alojen suora kansantalouteen syntyvä ”jalanjälki” on alan työllistävää vaikutusta pienempi etenkin verotuksen näkökulmasta, matalapalkka-alat tuottavat silti huomattavaa arvonlisäystä kansantalouteen, selittäen esimerkiksi noin 70 miljardia yritysten liikevaihdosta. Matalapalkka-aloilla on myös huomattava välillinen merkitys, sillä alat tuottavat merkittävästi tärkeitä palveluita muille toimialoille (kuten teollisuudelle ja sosiaali- ja terveydenhuollolle). Aloilla tehty työ ei myöskään matalista palkoista huolimatta ole arvoltaan vähäistä, sillä yhtä alalla tehtyä henkilötyövuotta kohden syntyy yli 200 000 euroa liikevaihtoa.

Matalapalkka-alan rakenne on ollut murroksessa 2010- ja 2020-luvuilla. Etenkin vähittäiskaupan työllistävä vaikutus on heikentynyt ja heikkenee olettavasti myös tulevaisuudessa mm. työn automatisoinnin vaikutuksesta. Samaan aikaan matalapalkka-aloihin sijoittuu myös nopeasti kasvavia aloja, esimerkiksi ravitsemustoiminta sekä kiinteistön- ja maisemanhuollon alat kasvavat nopeasti. Kokonaisuudessaan matalapalkka-alojen työpaikkakehitys on koko työpaikkakehitystä vahvempaa suhteellisesti mitattuna, huolimatta esimerkiksi vähittäiskaupan vähenevästä työllistävästä vaikutuksesta. Noin kolmasosa Suomen yrityksistä onkin jo nyt riippuvainen alan työvoiman saatavuudesta.

Maahanmuuttajien merkitys on korostunut matalapalkka-aloilla. Matalapalkka-alat ovat huomattavan tärkeä maahanmuuttajataustaisten työllistäjä ja toisaalta alan toiminta nojaa vahvasti maahanmuuttajiin. Jo vuosien 2010–2023 aikana alalla työvoima on maahanmuuttajavaltaistunut nopeasti (mutta epätasaisesti).

Huomionarvoisesti matalapalkka-alat ovat myös tärkeitä ei-työperäisten maahanmuuttajien työllistäjä. Tämä osin korostaa alan merkitystä maahanmuuton näkökulmasta, sillä matalapalkka-alat tarjoavat työllistymismahdollisuuksia useimpia muita aloja paremmin esimerkiksi työperäisen maahanmuuttajien mahdollisille kumppaneille tai muista kuin työ- tai koulutusperäisistä syistä Suomeen muuttaneille henkilöille. Tämä mahdollistaa samalla maahanmuuttajien työllisyystilanteen paranemisen sekä voi parhaimmillaan myös tukea integraatiota. Lisäksi pienistä palkoista huolimatta työllistymismahdollisuudet myös työperäisten maahanmuuttajien kumppaneille parantavat Suomen houkuttelevuutta muuttokohteena sekä sitovat maahanmuuttajia vahvemmin Suomeen.

Matalapalkka-alan työvoimantarpeet säilyvät vähintään osin tulevaisuuteen, sillä kaikkea matalapalkkatyötä ei voi automatisoida, minkä lisäksi osaan matalapalkkaisia palvelualoja investoidaan tällä hetkellä merkityksellisesti. Matalapalkka-alat kohtaavat kuitenkin kaksi merkittävää demografista haastetta työvoiman tarjonnalle tulevaisuudessa. Alalta eläköityy merkittävästi työvoimaa ja samalla ala on riippuvainen etenkin nuorten työpanoksesta, joiden määrä vähenee 2030-luvulta eteenpäin nopeasti (aiemman laskeneen syntyvyyden takia). Ilman maahanmuuton työvoiman tarjontaa kasvattavaa vaikutusta alan työvoima uhkaa supistua voimakkaasti. Samalla (tavoiteltu) väestön kasvava koulutustaso yhdistettynä matalaan palkkatasoon voi heikentää vielä ennakoitua enemmän alan työvoiman tarjontaa.

Matalapalkka- alan kyky kilpailla työvoimasta työvoiman tarjonnan heikentyessä on heikko, sillä määritelmän mukaiset matalat palkat vähentävät alojen houkuttelevuutta. Tässä mielessä (mahdollisen) kiristyvässä työvoiman tarjonnan tilassa ulkomailta tulevan työvoiman rooli voi olla erityisen suuri. Huomionarvoisesti jo nyt korostunut ulkomaalaistaustaisten osuus alan työvoimassa lisänee myös alan työvoiman vaihtuvuutta esimerkiksi alanvaihtojen sekä paluumuuttojen muodossa.

Laskennallisesti 2020-luvun kaltainen maahanmuuton taso riittäisi ylläpitämään laskennallisesti alan työvoiman tarjontaa lähes nykytasolla, olettaen maahanmuuton rakenteen säilyvän 2020-luvun kaltaisena. Tämä kuitenkin vaatisi panostusta alan työperäisen maahanmuuton houkutteluun – merkittävä osa alan ulkomaalaistaustaisista työllisistä tulee Suomeen työperustaisesti, mutta tämä työperäinen maahanmuutto on vähentynyt vuosien 2024–2025 aikana merkittävästi. Matalapalkka-alojenkin tulisi tehdä pitkällä tähtäimellä aktiivisia toimia työvoiman kansainvälisen houkuttelun näkökulmasta ja panostaa ulkomaalaistaustaisten työllistämiseen sekä puuttua proaktiivisesti aloilla tapahtuviin mahdollisiin väärinkäytöksiin.

Suomen demografisen kehityksen voimakas polarisaatio ja tästä seuraava työikäisen väestön kehityksen polarisaatio on myös matalapalkka-alojen näkökulmasta suuri haaste. Tällä hetkellä maahanmuutto ja työperäinen maahanmuutto painottuu vahvasti Uudellemaalle sekä (hieman vähäisemmässä määrin) muihin suuriin maakuntiin. Näillä alueilla ”kotimaisen” työikäisen väestön kehitys on kuitenkin maan vahvinta ja eläköitymispaine on hillityin: matalapalkka-alojen mahdollinen työvoiman tarpeen kasvu liittyykin näillä alueilla etenkin alan työpaikkojen määrän kasvuun sekä esimerkiksi työvoiman koulutustason nousuun.

Alueilla, jossa työvoiman kehitys on erityisen heikkoa, kohdistuu vain marginaalisesti työperäistä tai muuta maahanmuuttoa. Näillä alueilla riski pitkällä aikavälillä työvoiman riittämättömyyteen kehitykseen on kuitenkin erityisen suuri matalapalkka-alojen näkökulmasta, sillä kaksi alan demografista haastetta (suuri eläköityvien osuus ja heikko nuorten ikäryhmien kehitys) ovat erityisen korostuneita. Matalapalkka-alan työvoiman saatavuuden kannalta juuri suurimpien kasvavien maakuntien ulkopuolella täytyisi tehdä suurimpia toimia myös maahanmuuton saralla.